

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 17/21
2021 m. vasario 17 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje T-259/20
Ryanair DAC / Komisija

Prancūzijos nustatytas mokesčių mokėjimo moratoriumas, siekiant paremti oro transporto bendroves, turinčias Prancūzijos licenciją, COVID-19 pandemijos kontekste atitinka Sąjungos teisę

Ši pagalbos teikimo sistema yra tinkama, siekiant atitaisyti Covid-19 pandemijos sukeltą ekonominę žalą, ir ja nėra diskriminuojama

2020 m. kovo mėn. Prancūzija pranešė Europos Komisijai apie pagalbos priemonę – kas mėnesį mokamų civilinio aviacijos mokesčio ir solidarumo mokesčio už oro transporto bilietus mokėjimo moratoriumą laikotarpiu nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2020 m. gruodžio mėn. (toliau – mokesčių mokėjimo moratoriumas). Šiuo moratoriumu, kuris suteikiamas oro transporto bendrovėms, turinčioms Prancūzijos licenciją¹, atidedamas šių mokesčių mokėjimas iki 2021 m. sausio 1 d., o paskui mokėjimai paskirstomi 24 mėnesių laikotarpiui, t. y. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Tiksli mokesčių suma nustatoma atsižvelgiant į pervežamų keleivių ir skrydžių iš Prancūzijos oro uosto skaičių.

2020 m. kovo 31 d. sprendimu² Komisija pripažino mokesčių mokėjimo moratoriumą valstybės pagalba³, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą. Remiantis šia nuostata, vidaus rinkai neprieštaruoja pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti.

Oro transporto bendrovė *Ryanair* pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo; jį Europos Sąjungos Bendrasis Teismas atmetė šios dienos sprendimu. **Bendrasis Teismas pirmą kartą išnagrinėjo valstybės pagalbos sistemos, priimtos siekiant reaguoti į Covid-19 pandemijos sukeltą poveikį, teisėtumą**, atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą⁴. Be to, Bendrasis Teismas patikslino valstybės pagalbos taisyklių sąveiką su, pirma, SESV 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu nediskriminavimo dėl pilietybės principu ir, antra, laisvės teikti paslaugas principu.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirmiausia Bendrasis Teismas išnagrinėjo Komisijos sprendimą, atsižvelgdamas į SESV 18 straipsnio 1 dalį, pagal kurią Sutarčių taikymo srityje, nepažeidžiant jose esančių specialių nuostatų, draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės. Pasak Bendrojo Teismo, kadangi SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktas priklauso šioms specialioms nuostatoms, jis išnagrinėjo, ar mokesčių mokėjimo moratoriumas galėtų būti pripažintas suderinamu su vidaus rinka pagal šią nuostatą.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas patvirtino, pirma, kad **Covid-19 pandemija ir Prancūzijos priimtos transporto apribojimo bei izoliavimo priemonės, siekiant suvaldyti pandemiją**,

¹ Pagal 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008, p. 3) 3 straipsnį išduota licencija.

² 2020 m. kovo 31 d. Komisijos sprendimas C(2020) 2097 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56765 (2020/N) – Prancūzija – COVID-19 – Aviacijos mokesčių mokėjimo moratoriumas viešojo oro transporto bendrovėms.

³ Kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

⁴ 2021 m. vasario 17 d. Sprendime *Ryanair / Komisija* (T-238/20) Bendrasis Teismas išnagrinėjo Švedijos valstybės pagalbos sistemos, priimtos siekiant reaguoti į Covid-19 pandemijos sukeltą poveikį Švedijos oro transporto rinkai, teisėtumą, atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.

kartu sudarė ypatingą įvykį, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą, **kuris sukėlė ekonominę žalą oro transporto bendrovėms, veikiančioms Prancūzijoje**. Pasak Bendrojo Teismo, taip pat neginčijama, kad mokesčių mokėjimo moratoriumo tikslas iš tiesų yra minėtos žalos atitaisymas.

Antra, Bendrasis Teismas konstatavo, kad **mokesčių mokėjimo moratoriumo apribojimas oro transporto bendrovėmis, turinčiomis Prancūzijos licenciją, yra tinkamas tikslui – atitaisyti ypatingo įvykio padarytą žalą – pasiekti**. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pabrėžė, kad pagal Reglamentą Nr. 1008/2008 Prancūzijos licencijos turėjimas iš tikrųjų reiškia tai, kad oro transporto bendrovės turi savo pagrindinę verslo vietą Prancūzijos teritorijoje ir joms taikoma Prancūzijos valdžios institucijų finansinė ir geros reputacijos kontrolė. Bendrojo Teismo teigimu, minėto reglamento nuostatos nustato abipusius įpareigojimus Prancūzijos licenciją turinčioms oro transporto bendrovėms ir Prancūzijos valdžios institucijoms, taigi specifinį ir stabilų jų tarpusavio ryšį, kuris deramai atitinka SESV 107 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas sąlygas.

Kalbant apie mokesčių mokėjimo moratoriumo proporcingumą, Bendrasis Teismas, be kita ko, pabrėžė, kad oro transporto bendrovės, atitinkančios kriterijus gauti valstybės pagalbą, yra tos, kurias labiausiai paveikė Prancūzijos priimtos transporto apribojimo ir izoliavimo priemonės. Minėto moratoriumo išplėtimas bei taikymas ir bendrovėms, kurios nėra įsteigtos Prancūzijoje, neleisėtų taip tiksliai ir išvengiant per didelės kompensacijos rizikos pasiekti tikslo – atitaisyti ekonominę žalą, kurią patyrė Prancūzijoje veikiančios oro transporto bendrovės.

Atsižvelgdamas į šias išvadas Bendrasis Teismas patvirtino, kad **mokesčių mokėjimo moratoriumo tikslas atitinka SESV 107 straipsnio 2 dalies b punkte numatytus leidžiančios nukrypti nuostatos reikalavimus ir kad šios pagalbos teikimo tvarka neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti**. Taigi šioje sistemoje taip pat nėra diskriminacijos, draudžiamos pagal SESV 18 straipsnio pirmą pastraipą.

Antra, Bendrasis Teismas išnagrinėjo Komisijos sprendimą, atsižvelgdamas į SESV 56 straipsnyje nustatytą laisvę teikti paslaugas. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas priminė, kad ši pagrindinė laisvė netaikoma transporto srityje, kuriai taikoma speciali teisinė tvarka, o Reglamentas Nr. 1008/2008 yra jos dalis. Šio reglamento tikslas yra būtent apibrėžti laisvės teikti paslaugas principo taikymo sąlygas oro transporto sektoriuje. Vis dėlto *Ryanair* neteigė, jog šis reglamentas buvo pažeistas.

Trečia, Bendrasis Teismas atmetė ieškinio pagrindą, pagal kurį Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, vertindama pranašumo, suteikto oro transporto bendrovėms, kurios pasinaudojo mokesčių mokėjimo moratoriumu, vertę. Bendrasis Teismas konstatavo, kad mokesčių mokėjimo moratoriumu pasinaudojusių bendrovių patirtos žalos dydis nominalia verte greičiausiai yra didesnis nei bendra moratoriumo nominali vertė, todėl galima kompensacijos permoka turi būti aiškiai atmesta. Be to, Bendrasis Teismas pabrėžė, kad Komisija atsižvelgė į Prancūzijos prisiimtus įsipareigojimus Komisijai perduoti detalią metodiką, kaip ši valstybė narė ketino *a posteriori* ir dėl kiekvieno pagalbos gavėjo įvertinti žalos dėl pandemijos sukeltos krizės dydį, o tai leidžia papildomai užtikrinti, kad bus išvengta bet kokios per didelės kompensacijos rizikos.

Galiausiai Bendrasis Teismas kaip nepagrįstą atmetė ieškinio pagrindą, grindžiamą tariamu pareigos motyvuoti pažeidimu, ir konstatavo, kad nereikia nagrinėti ieškinio pagrindo, grindžiamo procesinių teisių, kylančių iš SESV 108 straipsnio 2 dalies, pažeidimu, pagrįstumu.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinyje pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106